

Daňovky

Daňové a právní aktuality

Daně

Účetnictví

Tipy a triky

Právo

Dotace

Z judikatury

Krátce

Únor 2024

Editorial

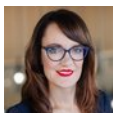
V únoru bývá obvykle docela jasno v tom, jak dopadla předsevzetí ze začátku nového roku. Ukáže se, která přežila tzv. Den slabé vůle (druhý lednový pátek) a ve kterých se podařilo vytrvat. Firmy i zaměstnanci letos dostali naordinovanou novoroční dietu v rámci konsolidačního balíčku. Tu ale bohužel provází nejistota a otázky, jak nová opatření v praxi uplatnit.

V únorových Daňovkách přinášíme témata, ve kterých se vyjasňuje. Dočtete se o výkladových informacích vydaných Generálním finančním ředitelstvím k uplatňování změn v DPH a také se snažíme zorientovat ve změnách v uplatňování zaměstnaneckých benefitů. V této oblasti jsme se začátku roku ocitli v labyrintu, jak situaci trefně pojmenovaly naše daňové odbornice.

Zdá se, že i ministerstvo financí vstoupilo do nového roku s předsevzetím – a to dotáhnout až do účinností nový zákon o účetnictví. Ten přibližuje výkaznictví mezinárodním standardům, některé další subjekty mají na IFRS přejít úplně. I zde přetrvává řada otazníků, zatím totiž není vůbec jasné, jak se změny zohlední v daních.

Náš litigační tým dovedl do úspěšného finále kauzu týkající se skutečného dodavatele plynu na virtuálním obchodním bodě. Jsem ráda, že společnost nám dala v tomto případě důvěru a stála si za svým názorem i přes nepříznivá rozhodnutí finanční správy. Díky tomu nám mohl Nejvyšší správní soud dát za pravdu.

Předsevzetím týmu Daňovek pro nový rok je poutavě přinášet čtenářům užitečné novinky. Pomůže nám s tím náš nový pořad „Daňovky On Air“, který ve 30 minutách shrne a okomentuje to podstatné. Premiérově vysíláme ve čtvrtek 15. února od 9 hodin, [budte u toho s námi!](#) Na další novinky se můžete těšit již brzy.

Jana Fuksová
Director
KPMG Legal

2 | Daňové a právní aktuality – únor 2024

Praktické informace ke změnám sazeb DPH

Generální finanční ředitelství (GŘ) vydalo v polovině ledna dvě informace týkající se praktického uplatňování novinek v DPH od roku 2024. V tomto článku se věnujeme Informaci ke změnám sazeb. Na konci ledna vyšla další informace, a to Informace ke stanovení základu daně v případě, že záloha byla přijata v minulém roce v jiné snížené sazbě.

Tomáš Havel
thavel@kpmg.cz
222 123 615

Petra Němcová
pnemcova@kpmg.cz
222 123 781

Daniela Sommer
ddsommer@kpmg.cz
222 123 101

Novinky budeme podrobněji probírat i na naší [škole DPH](#), ve které vás od 21. března provedeme systémem DPH.

Změny sazeb od roku 2024

Od 1. ledna 2024 máme v ČR „pouze“ dvě sazby DPH – sníženou ve výši **12 %** a základní ve výši **21 %**.

Informace vyjmenovává **položky, které byly přeřazeny** z původní snížené sazby do sazby základní – služby oprav jízdních kol, služby úklidu domácnosti, točené pivo, kadeřnické služby, služby oprav textilu a obuvi, palivové dřevo, řezané květiny, sběr a přeprava komunálního odpadu a související služby, služby autorů a výkonných umělců a letecká hromadná pravidelná přeprava. Naopak nepravidelná pozemní hromadná doprava je nově zařazena do sazby snížené, což bude zajímat provozovatele zájezdové dopravy (včetně školních zájezdů nebo organizované autobusové dopravy za kulturou) a zaměstnavatele, kteří organizují svoz svých zaměstnanců. Informace výslovně upozorňuje na to, že za tuto přepravu se nepovažuje taxi ani podobné alternativní přepravní služby.

Další zásadní změnou v sazbách DPH je **přeřazení nealkoholických nápojů** ze snížené do základní sazby. Výjimkou jsou „vybrané nápoje“ a pitná voda, které i nadále zůstávají v snížené sazbě DPH. Vybraným nápojem je mléko a tekuté mléčné výrobky blíže definované v zákoně o DPH (např. mléčné výrobky různých příchutí nebo jejich rostlinné alternativy). Sníženou sazbu lze uplatňovat na pitnou vodu dodávanou vodovodem nebo cisternou. Informace upřesňuje, že např. přidání máty jako dekorace, není na překážku uplatnění snížené sazby DPH. Naopak mátová limonáda by už byla považována za nápoj podléhající základní sazbě, jelikož v takovém případě je voda ochucena. Káva bez ohledu na množství přidaného mléka představuje nápoj v základní sazbě DPH. **Hranice** mezi mléčným nápojem s příchutí kávy a kávou s mlékem ovšem nemusí být v praxi zcela jasná.

Pokračující **kojenecká výživa** i přes vysoký obsah vody podléhá snížené sazbě DPH. Stejně tak produkty rostlinného původu v suchém stavu (káva, čaj apod.) a sirupy nebo nápoje v prášku představují potraviny podléhající snížené sazbě.

3 | Daňové a právní aktuality – únor 2024

Vzhledem k tomu, že u stravovací služby se bude i nadále uplatňovat snížená sazba DPH, je při podávání nápojů v restauraci nutné tyto nápoje od stravovací služby oddělit. Pokud to například v rámci menu není možné, uplatní se na celé plnění základní sazba daně. Obdobně se postupuje při poskytování ubytovacích služeb, s výjimkou ubytování se snídaní v ceně (zde se bude jednat o vedlejší plnění se shodným režimem DPH). GFŘ upozorňuje na samostatnou Informaci k uplatňování DPH u činností poskytovaných v hotelových zařízeních, jejíž principy i nadále můžeme použít.

Uplatnění snížené sazby u **jednorázových zdravotnických prostředků**, kdy posouzení může být v praxi problematické, je v informaci řešeno pouze velmi okrajově a neposkytuje žádné pokyny pro posouzení významu jednoho použití.

Osvobození od daně při dodání knihy se uplatní i u vedlejších výdajů, jimiž mohou být náklady na balení knih a jejich přepravu. Je možné požádat o závazné posouzení správné sazby DPH a osvobození u knih. Nicméně lhůta na vyřízení žádosti činí 90 dní a dá se očekávat, že žádostí bude nyní mnoho a GFŘ proto lhůtu na odpověď pravděpodobně využije v plné délce.

Stanovení základu daně při změně sazeb DPH

Nejasnosti vznikaly zejména u **záloh za plnění, kde došlo od 1. ledna 2024 ke změně sazby**, tzn. přesun plnění mezi sazbami nebo plnění podléhající snížené sazbě.

Informace potvrzuje aplikaci příslušného ustanovení zákona o DPH týkající se pravidel vypořádání záloh. Pravidla se liší v závislosti na tom, jaký je výsledek zúčtování zálohy (záloh).

Ke dni uskutečnění zdanitelného plnění totiž obecně dochází ke zdanění rozdílu mezi celkovou úplatou za plnění bez daně a součtem přijatých záloh (snížených o daň). Výsledek (základ daně) může být buď kladný (doplatek) nebo záporný (přeplatek).

Můžeme shrnout, že v případě nedoplatku použijete na zbývající část základu daně nové sazby daně. Naopak v případě přeplatku musíte při vypořádání použít původní sazbu daně. V případě více záloh platí, že postupujeme od poslední zaplacené zálohy. Informace uvádí i několik praktických příkladů postupu výše uvedených variant zúčtování (mimo jiné i na dodání knih).

4 | Daňové a právní aktuality – únor 2024

Jak v roce 2024 uplatňovat DPH u vybraného osobního automobilu?

Generální finanční ředitelství (GFŘ) vydalo v polovině ledna dvě informace týkající se praktického uplatňování novinek v DPH od roku 2024. V tomto článku se věnujeme Informaci k nároku na odpočet DPH u osobních vozidel s pořizovací cenou vyšší než 2 miliony Kč.

Tomáš Havel
thavel@kpmg.cz
222 123 615

Petra Němcová
pnemcova@kpmg.cz
222 123 781

Daniela Sommer
ddsommer@kpmg.cz
222 123 101

Novinky budeme podrobněji probírat i na naší [škole DPH](#), ve které vás od 21. března provedeme systémem DPH.

U **vybraných osobních automobilů** (kategorie M1 s pořizovací cenou vyšší než 2 miliony Kč), které jsou součástí dlouhodobého majetku plátce, je nárok na odpočet DPH omezen hranicí **420 000 Kč**. Pokud je plátce povinen uplatnit nárok na odpočet pouze v poměrné výši, krátí se limit příslušným koeficientem.

Vozidel, na která byla přijata záloha, jejíž výše odpovídá běžné praxi a která podléhala zdanění do konce roku 2023, se uvedené omezení netýká. Na taková vozidla se nebude vztahovat ani omezení odpočtu DPH v případě následného provedení technického zhodnocení (totéž platí pro technická zhodnocení u vybraných vozidel, která byla pořízena do konce roku 2023).

Obecně je ale u technického zhodnocení (při posouzení, zda má plátce nárok na odpočet DPH z nákladů na technické zhodnocení) potřeba zohlednit i původně uplatněný odpočet DPH (částky DPH se pro posouzení limitu sčítají).

Omezení nároku na odpočet se nevztahuje na pořízení vozidel, která nejsou součástí dlouhodobého majetku plátce (např. zásoby). Pokud následně k přeřazení vozidla do dlouhodobého majetku dojde, je plátce povinen nárok na odpočet snížit, a to v daňovém přiznání za období, ve kterém bylo vozidlo zařazeno do dlouhodobého majetku. Případný prodej vozidla, u kterého byl odpočet DPH omezen, nezakládá právo na úpravu odpočtu daně do výše nad stanovený limit.

Výjimku mají plátcí, kteří pořídí vozidla za účelem jejich **poskytnutí formou finančního leasingu**. Vozidlo se totiž stává součástí dlouhodobého majetku zákazníka, na kterého se omezení již vztahuje. Omezení i na straně poskytovatele leasingu by tak vedlo k faktickému dvojímu zdanění (částek nad limit). Daná výjimka neplatí pro vozidla poskytovaná formou operativního leasingu.

Nárok na odpočet DPH uplatňovaný ve výši do limitu (na daňovém dokladu je ale uvedena daň vyšší) je v přiznání

5 | Daňové a právní aktuality – únor 2024

k DPH uváděn ve sloupci plný nárok (za předpokladu, že se neuplatní nárok krácený koeficientem). Základ daně bude v přiznání k DPH deklarován v plné výši (pořizovací cena vozidla).

Informace uvádí i praktické příklady výše uvedených pravidel. Bohužel ovšem neřeší problematickou interpretaci zákona v případě tzv. předváděcích vozů, které prodejci automobilů často řadí mezi dlouhodobý hmotný majetek.

6 | Daňové a právní aktuality – únor 2024

Daňový labyrint zaměstnaneckých benefitů – nejvíce diskutovaná témata

Shrnujeme problematické oblasti, o kterých jsme diskutovali během našeho lednového semináře zaměřeného na oblast zaměstnaneckých benefitů a stravování od 1. ledna 2024. Dotazy se týkaly zejména témat, která zaměstnavatelům činí při praktické aplikaci největší obtíže.

Lenka Nováková
lnovakova@kpmg.cz
222 123 364

Iva Krákorová
ikrakorova@kpmg.cz
222 123 837

Marie Smékalová
msmekalova@kpmg.cz
222 123 181

Příspěvek na stravování a stravné na pracovních cestách

Ukázalo se, že mezi zaměstnavateli dochází ke směřování dvou oblastí, a to poskytování příspěvku na stravování a poskytování stravného při pracovní cestě. Stejně jako do konce roku 2023 ale platí, že se jedná o zcela **oddělené režimy**, které se řídí samostatnými pravidly.

Režim pracovní cesty upravuje zákoník práce. Stravné při tuzemské nebo zahraniční pracovní cestě do výše stanovené zákoníkem práce není předmětem daně na straně zaměstnance.

Příspěvek na stravování je ze své podstaty benefitem (zaměstnavatel nemá povinnost jej poskytnout) a je osvobozen od daně za podmínek stanovených zákonem o daních z příjmů. Jednou z těchto podmínek je, že zaměstnanci v rámci jeho pracovní směny nevzniká nárok na stravné při pracovní cestě.

Závodní stravování

S ohledem na limitaci osvobození příspěvku na stravování u zaměstnanců budou mnozí zaměstnavatelé nuceni **určit hodnotu jídla** – ať už u závodní jídelny ve vlastní režii nebo v případě vlastních prostor, kde zajišťují stravování jiní dodavatelé.

Nově nastává komplikace v situaci, kdy se v závodní jídelně mohou stravovat např. bývalí zaměstnanci – důchodci nebo zaměstnanci na mateřské či rodičovské dovolené. Tyto skupiny už totiž nebudou naplňovat podmínku pro osvobození příspěvku na stravování.

7 | Daňové a právní aktuality – únor 2024

Věcný rozsah „volnočasových“ benefitů

V případě „volnočasových“ benefitů se od roku 2024 pouze omezila výše, do které jsou na straně zaměstnance osvobozeny od daně. Limitem je polovina průměrné mzdy (tj. **21 983,50 Kč** pro rok 2024). Upozorňujeme, že nedošlo k žádné faktické změně ohledně druhů benefitů, jichž se tento režim týká.

Nepeněžní plnění na jakékoli jiné účely než definované v daném ustanovení se do limitu poloviny průměrné mzdy (tj. 21 983,50 Kč pro rok 2024) nezahrnují. Pokud na ně nelze aplikovat jiné osvobození nebo pokud nejsou vyňaty z předmětu daně, bude se jednat o zaměstnancův zdanitelný příjem.

Dary zaměstnancům

V souvislosti se zrušením osvobození darů na straně zaměstnance od ledna 2024 vznikla celá řada otázek na straně zaměstnavatelů. Ukazuje se, že právě v oblasti darů se i před novelou zákona o daních z příjmů postupovalo často chybně. Do konce roku 2023 bylo možné na straně zaměstnance osvobodit **nepeněžní dar do hodnoty 2 000 Kč**, pokud byl poskytnut z nedaňových nákladů nebo ze zisku po zdanění a pokud byl naplněn účel vymezený ve vyhlášce o fondu kulturních a sociálních potřeb (např. při pracovních výročích 20 let, při životních výročích 50 let, při prvním přiznání starobního nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně atd). Dle tohoto ustanovení tak nebylo možné ani do konce roku 2023 osvobodit např. vánoční dárky zaměstnancům. Od roku 2024 bez ohledu na účel daru jsou jakékoliv dary zaměstnancům zdanitelné, pokud se nebude jednat o plnění osvobozená od daně dle jiných ustanovení zákona o daních z příjmů.

(Anonymní) poradenství pro zaměstnance

Jedním z nových benefitů současné doby je možnost zaměstnanců využívat online nebo telefonické poradenství rozličného charakteru, často poskytované na anonymní bázi.

Pokud se však nejedná o poradenství v rámci zajištění pracovních podmínek pro výkon práce či vzdělávání v souvislosti s výkonem práce, bude se jednat o zdanitelný příjem na straně zaměstnance. Zaměstnavatelé si budou muset poradit s tím, jakým způsobem určit a ocenit nepeněžní příjem zaměstnance a jakým způsobem evidovat využívání služby jednotlivými zaměstnanci.

Týmové akce

Diskutovaným tématem u mnohých zaměstnavatelů je pořádání tzv. teambuildingů, jejichž účel může být široký. Vliv na zdanění u zaměstnanců bude mít **povaha pořádané akce**. Také v této oblasti nepřinesla novela odlišný přístup, než který platil před její účinností. Speciálního vyčlenění se dostalo pouze příležitostným kulturním a sportovním akcím pořádaným zaměstnavatelem pro omezený okruh účastníků.

Pokud máte v oblasti zaměstnaneckých benefitů jakékoliv nejasnosti, neváhejte se na nás obrátit. Rádi vám se správným nastavením benefitů poradíme nebo zrevidujeme stávající interní politiku vaší společnosti tak, aby byla v souladu s platnou daňovou legislativou. Případně vám můžeme v rámci našeho poradenství poskytnout záznam z uskutečněného semináře.

8 | Daňové a právní aktuality – únor 2024

Nový zákon o účetnictví je hotový, začíná schvalovací proces

Ministerstvo financí zveřejnilo návrh nového zákona o účetnictví, u něhož bylo ukončeno připomínkové řízení. Zákon má dle návrhu nabýt účinnosti 1. ledna 2025. Nyní bude projednán Legislativní radou vlády a poté předložen vládě ke schválení. Během legislativního procesu samozřejmě může text doznat změn. Jeho schválení lze očekávat nejdříve na podzim.

Petr Toman
ptoman@kpmg.cz
724 244 076

Václav Baňka
vbanka@kpmg.cz
222 123 505

Monika Sychrovská
msychrovska@kpmg.cz
222 123 286

Nový zákon o účetnictví je rozsáhlý předpis ([návrh nového zákona o účetnictví](#)). Vybíráme některé ze změn, které by měl přinést ve srovnání se stávajícím zákonem:

- Zaměřuje se zejména na **účetní výkaznictví**, tedy na tvorbu účetní závěrky podávající věrné a poctivé zobrazení finanční situace a finanční výkonnosti účetní jednotky, nikoli tolik na samotné vedení účetnictví.
- Definuje **řadu zásad**, které vycházejí z mezinárodních účetních standardů a které například preferují ekonomický obsah rozdílných právních skutečností (stejný přístup k vlastnickému právu k věcem a pořízení věci na finanční leasing, kdy je v obou situacích věc považována za aktivum účetní jednotky).
- Rozšiřuje **využití mezinárodních standardů** schválených Evropskou unií při vedení účetnictví a přípravě účetních závěrek. Rozlišuje mezi povinným využitím mezinárodních účetních standardů např. pro finanční instituce a fondy a dobrovolným využitím pro účetní jednotky, které jsou zahrnuty do konsolidace podle mezinárodních účetních standardů (případně je jejich správcem daně Specializovaný finanční úřad).
- **Zužuje rozsah účetních jednotek**. Fyzickým osobám, pobočkám zahraničních entit nebo některým neziskovým organizacím by tak neměla vzniknout povinnost vést účetnictví podle tohoto zákona s tím, že bude ale třeba vést účetnictví v určité formě pro účely stanovení základu daně.
- Rozšiřuje **možnost používat cizí měnu** jako měnu účetnictví i na ostatní měny kromě eura, dolaru a britské libry, pokud splní podmínky pro funkční měnu.
- Navrhuje **zvýšit hranice pro povinný audit** pro účetní jednotky s aktivy, ročním čistým obratem a průměrným počtem zaměstnanců převyšujícími hodnoty 120 mil. Kč, resp. 240 mil Kč, resp. 50 (musí být splněna alespoň dvě kritéria).
- Součástí zveřejněného materiálu jsou i **základní teze prováděcích předpisů**, aby bylo možné zohlednit změny v účetních metodách při přípravě změnového zákona (včetně novely zákona o daních z příjmů), který se v současné době připravuje a měl by nabýt účinnosti spolu s novým zákonem o účetnictví.

O tom, zda bude naplněn cíl snížit administrativní zátěž účetních jednotek, však rozhodne až podoba změnového zákona, především novela zákona o daních z příjmů.

Zásady správy daní: volné hodnocení důkazů a legitimní očekávání

V daňovém řízení většinou figuruje velké množství důkazů. Některé předloží sám daňový subjekt, jiné zajistí správce daně. Ten má potom za úkol důkazy posoudit a vyhodnotit jejich významnost. Může ale důkazy hodnotit svévolně?

Tomáš Kočař
tkocar@kpmg.cz
222 123 658

Karolína Kubíčková
kkubickova@kpmg.cz
222 123 306

Volné hodnocení důkazů

Žádným právním předpisem není v oblasti daní zakotveno, že by **váha některých důkazů byla silnější než jiných**. Když předložíte v daňovém řízení například fotografie nebo navrhnete výslech svědka, správce daně jim nemusí automaticky přikládat takovou váhu jako účetním dokumentům. Je tedy plně na něm, jakou hodnotu jednotlivým důkazním prostředkům přisoudí. Nemůže však postupovat svévolně. Vždy musí logicky a bez pochyb zdůvodnit, proč některé důkazy považuje za více či méně významné než jiné.

Pro správce daně není také jednoduché **neprovést některý důkaz** navrhovaný ze strany daňového subjektu. Vždy musí zdůvodnit, proč důkaz neprovedl. Typicky nemusí provést nadbytečné důkazní prostředky (tedy pokud má takový důkaz objasnit skutečnosti, které už byly v řízení spolehlivě prokázány) nebo důkazní prostředky, které provést ani nelze (např. výslech zesnulého svědka).

I kdyby správce daně považoval některý z důkazů za málo věrohodný, musí přesvědčivě a přezkoumatelným způsobem **odůvodnit**, co ho k názoru, že je nevěrohodný, vedlo. Správce daně musí důkazy posuzovat jak jednotlivě, tak ve vzájemné souvislosti. Pokud některý z důkazů nezohlední nebo neprovede, domáhejte se nápravy například prostřednictvím odvolání k nadřízenému správci daně.

Legitimní očekávání

Správce daně musí zohledňovat nejenom všechny důkazy, ale i rozhodování ve skutkově podobných případech. Je totiž **vázán vlastní rozhodovací praxí**, která má být ustálená, jednotná a konstantní. Pokud už tedy stejný správce rozhodoval jiný váš případ s obdobnými rysy, měl by ke svému dřívějšímu rozhodnutí v takovém případě přihlídnout.

Nemůžete se nicméně spoléhat na to, že správce daně vezme automaticky v potaz i rozhodnutí jiného správce daně. V současné době totiž **neexistuje společná databáze**, která by mu umožňovala dozvědět se, jak ostatní správci daně rozhodli v obdobných případech. Pokud tedy víte o tom, že jiný správce daně rozhodl obdobnou věc příznivě pro poplatníka, je vhodné na to v řízení správce daně upozornit a předmětné rozhodnutí mu také doložit, je-li to možné.

10 | Daňové a právní aktuality – únor 2024

Česko opět prodloužilo dočasnou ochranu a rozšířilo pobytové tituly pro žadatele na Ukrajině

Ministerstvo vnitra spustilo systém pro prodlužování dočasné ochrany. Ukrajinským uprchlíkům umožní prodloužit jejich pobyt až do 31. března 2025. Začátkem roku se také významně rozšířil výčet pobytových titulů, o které lze žádat na českých zastupitelských úřadech na Ukrajině. Změna potěší i české zaměstnavatele – uvolňují se zejména dřívější restriktce platné pro pobytové karty s pracovním povolením.

Barbora Cvinerová
bcvinerova@kpmg.cz
733 591 361

Petr Štětina
pstetina@kpmg.cz
222 123 728

Prodlužování dočasné ochrany

Obdobně jako minulý rok se i letos platnost dočasné ochrany prodlužuje ve dvou krocích. Nejprve je potřeba provést registraci cizince přes portál ministerstva vnitra. Tím se dočasná ochrana automaticky prodlouží **do 30. září 2024**, i když je na vízovém štítku vyznačena platnost pouze do 31. března 2024. Je proto vhodné, aby cizinci u sebe vždy měli potvrzení o registraci, které je možné přes portál vygenerovat. Nejzazší termín pro provedení tohoto kroku je **do 15. března 2024**. Lhůta je tak kratší než loni.

Následně je potřeba při osobní návštěvě na Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra získat nový vízový štítek, který prodlouží platnost dočasné ochrany až do 31. března 2025. Na jeho výdej je nutné se objednat. Cizinec je povinen předložit platný cestovní doklad a doklad o ubytování.

Zaměstnavatelé cizinců nesmí zapomenout na povinnost obě prodloužení dočasné ochrany oznámit příslušné pobočce Úřadu práce ČR.

Rozšíření agendy pobytů a víz na zastupitelských úřadech na Ukrajině

Od 1. ledna 2024 je na konzulátu ve Lvově a velvyslanectví v Kyjevě možné žádat o další typy pobytů a víz. Co se týče pobytových povolení opravňujících cizince k výkonu práce, lze kromě modré karty, tj. oprávnění pro vysoce kvalifikované pracovníky, nově žádat také o kartu vnitropodnikově převedeného zaměstnance a klasickou zaměstnaneckou kartu. Odpadá také podmínka, aby cizinec byl držitelem dočasné či mezinárodní ochrany v jiném členském státě EU nebo o ni alespoň zažádal. Žádost ale nemůže podat cizinec, kterému byla udělena dočasná nebo mezinárodní ochrana v Česku. U zaměstnanecké karty je navíc nutné, aby žadatel byl účastníkem jednoho z tzv. vládních programů ekonomické migrace. Pro zařazení do programu je nutné splnit několik podmínek – žadatelé pobývající na Ukrajině musí například prokázat, že směřjí ze země legálně vycestovat.

Rozšířil se také výčet víz, o které lze letos žádat, například o mimořádné pracovní vízum. Žádat o něj mohou jen

osoby pobývající na Ukrajině a oprávněné zemi opustit.

Roční kvóta pro přijímání žádostí

Pro všechny žádosti podávané na Ukrajině, které jsou zařazeny do vládních programů, platí roční kvóty (500 žádostí v programech Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec a Klíčový a vědecký personál v Kyjevě i Lvově, v programu Kvalifikovaný zaměstnanec 11 000 ve Lvově a 1 100 v Kyjevě, 1 500 mimořádných pracovních víz ve Lvově).

Počty žádostí jsou rovnoměrně rozděleny do celého roku, zastupitelské úřady tedy nejsou v jednotlivých měsících povinny přijmout více žádostí, než mají stanoveno.

12 | Daňové a právní aktuality – únor 2024

© 2024 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

ÚOHS má zájem o další posílení pravomocí, chce přístup k lokalizačním údajům

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) navrhuje řadu změn v soutěžně-právních předpisech, které mají výrazným způsobem posílit jeho pravomoci nejen při odhalování a trestání kartelových dohod. Přístup k poloze telefonů, namátková a „preventivní“ šetření nebo možnost zakázat spojení soutěžitelů, které nesplňuje obratová kritéria, představují jen část z nich.

Tomáš Kočar
tkocar@kpmg.cz
222 123 658

Karolína Kubíčková
kkubickova@kpmg.cz
222 123 306

Přístup k poloze

ÚOHS navrhuje, aby mohl požádat mobilní operátory o **provozní a lokalizační údaje**. ÚOHS by tak mohl získat mimo jiné přístup k poloze telefonů vedení či zaměstnanců soutěžitelů obdobně jako například Policie České republiky, což by usnadnilo prokazování kartelových dohod (např. v případě utajovaných schůzek konkurentů). Kromě výše uvedeného navíc ÚOHS požaduje získat přístup k dalším datům sbíraným různými státními úřady či institucemi, včetně údajů o veřejných zakázkách.

Víc sektorových a místních šetření

ÚOHS může nyní zasahovat na trzích, kde je narušena hospodářská soutěž například kartelovými dohodami, zneužitím dominantního postavení nebo spojováním soutěžitelů. Úřad by nicméně rád získal **možnost zasahovat i na trzích, kde je soutěž narušena jiným způsobem**, jako jsou především oligopolní trhy (např. potravinářské trhy) nebo trhy se silnými síťovými účinky (např. digitální trhy). Nová úprava by měla úřadu především umožnit provádět na těchto trzích sektorová šetření, jakož i ukládat nápravná opatření – např. přezkoumat větší množství fúzí na daném trhu, stanovit povinnost poskytnout přístup k sítím, infrastruktuře nebo datům či zveřejnit určité informace. V krajním případě by ÚOHS mohl nařídit i prodej části podniku.

Za účelem snazšího vyšetřování kartelových dohod navíc ÚOHS požaduje možnost provádět **namátková či „preventivní“ místní šetření**. Lze tedy očekávat, že by takové oprávnění vedlo k výraznému zvýšení množství tzv. *dawn raidů* u jednotlivých soutěžitelů, a tedy i nutnosti být na takové situace včas připraven (např. mít k dispozici interní předpis, jak na dané situace reagovat, či mít advokáta specializujícího se na soutěžní právo, který může být obratem k dispozici).

13 | Daňové a právní aktuality – únor 2024

Další posílení pravomocí

ÚOHS by měl navíc potrápiti soutěžitele i v oblasti fúzí a akvizic. Při spojování soutěžitelů je totiž nutné spojení oznámit ÚOHS, pokud soutěžitelé překročí stanovená obratová kritéria. ÚOHS přitom nově po vzoru EU požaduje **zakotvení tzv. call-in modelu**, tedy možnost požadovat oznámení i po soutěžitelích, kteří obratová kritéria nesplňují. ÚOHS tak bude moci zabránit realizaci spojení i v případě nedosažení obratových kritérií.

Závěrem uvádíme, že ÚOHS navrhuje zavedení **finančních odměn pro whistleblowery** (fyzické osoby), kteří oznámí protisoutěžní jednání, a naopak trestů pro fyzické osoby, jež se podílely na porušení soutěžního práva.

V současné době není zveřejněn konkrétní návrh zákona, který by měl výše uvedené změny zavádět. ÚOHS o svém úmyslu zatím pouze informoval na svých internetových stránkách. Změny nicméně pravidelně monitorujeme a podrobněji vás budeme informovat v některém z dalších vydání Daňovek.

14 | Daňové a právní aktuality – únor 2024

© 2024 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

Milostivé léto pro dlužníky na zdravotním pojištění

Chystá se další milostivé léto, tentokrát zaměřené na zdravotní pojištění. Skupina poslanců nedávno předložila Poslanecké sněmovně návrh zákona o mimořádném odpuštění penále z pojistného na veřejné zdravotní pojištění, na jehož základě by mělo být v případě zaplacení dlužného pojistného odpuštěno penále a náklady exekuce. Zákon se má vztahovat pouze na fyzické osoby.

Tomáš Kočar
tkocar@kpmg.cz
222 123 658

Sabina Tichá
kpmg@kpmg.cz
222 123 111

Oddlužovací akce navazuje na dřívější Milostivá léta, která dopadala mimo jiné na mimořádné odpuštění daňových dluhů nebo dluhů na sociálním zabezpečení. V tomto případě se návrh zákona zaměřuje na dluhy fyzických osob (podnikatelů nebo osob bez zdanitelných příjmů) vůči zdravotním pojišťovnám vymáhané v rámci exekuce podle daňového řádu. V praxi tedy dopadne především na klienty VZP ČR.

Mimořádné odpuštění by se podle návrhu zákona mělo vztahovat na:

- penále z pojistného na veřejné zdravotní pojištění, které ke dni doručení žádosti o odpuštění nebylo uhrazeno a pro jehož vymození byla nejpozději k 31. prosinci 2023 nařízena daňová exekuce; a
- částku exekučních nákladů daňové exekuce související s vymáháním dlužného pojistného nebo neuhrazeného penále, které byly stanoveny exekučním příkazem vydaným nejpozději 31. prosince 2023 a které do dne doručení žádosti o odpuštění nebyly uhrazeny.

Předpokladem zániku neuhrazeného penále a exekučních nákladů dlužníka je podání písemné žádosti o odpuštění příslušné zdravotní pojišťovně v období **od 1. července 2024 až do 30. listopadu 2024**. Kromě toho je nezbytné uhradit dlužné pojistné, ke kterému se vztahují, a to do 31. prosince 2024 nebo do dne splatnosti poslední splátky. Přesahuje-li dlužné pojistné 5 000 Kč mohou dlužníci totiž platby podle výše dluhu rozložit do 12, respektive do 36 měsíčních splátek.

O odpuštění mohou rovněž žádat fyzické osoby, kterým bylo penále vyměřeno, ale ještě nebylo postiženo daňovou exekucí, a to podle zákona o veřejném zdravotním pojištění. Po uhrazení dlužného pojistného zákon umožňuje podat žádost o tzv. odstranění tvrdosti. Podloží-li dlužník neuhrazení pojistného relevantními důvody (např. zdravotní, finanční nebo sociální situací), může být penále sníženo (obvykle alespoň o 50 %) nebo zcela odpuštěno.

Zákon o mimořádném odpuštění penále z pojistného na veřejné zdravotní pojištění by měl nabýt účinnosti dne 1. července 2024.

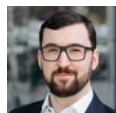
15 | Daňové a právní aktuality – únor 2024

RSU jako možnost odměňování zaměstnanců

V zahraničí představují RSU (restricted stock units), neboli poskytnutí omezených práv z akcií, poměrně častý a efektivní nástroj k odměňování zaměstnanců. Stále větší popularitu získávají také v České republice, kde je na vysoce konkurenčním trhu práce udržení nejlepších zaměstnanců výzvou pro všechny společnosti.

Petr Janíček
pjanicek@kpmg.cz
222 123 375

Šimon Dvořák
sdvorak@kpmg.cz
222 124 824

RSU je nepřevoditelné podmíněné majetkové právo, které zaměstnancům umožňuje obdržet určitý počet akcií společnosti, obvykle po dosažení předem stanovených cílů (KPIs) nebo po uplynutí stanoveného období. Nastavení těchto plánů se v praxi značně liší, ale standardně, na rozdíl od tradičních akciových plánů, nepožadují RSU od zaměstnanců nákup akcií. RSU jsou zaměstnancům udělovány zdarma, což je atraktivní motivací především pro zaměstnance. V období před nabytím samotných akcií pak zaměstnancům bývá přiznáno právo na dividendu, které by odpovídalo vlastnictví příslibených akcií.

Období trvání plánů RSU (*vesting period*) zpravidla bývá několik let, což motivuje zaměstnance zůstat ve společnosti, aby dosáhli plných výhod. RSU lze vázat na KPIs, což zajišťuje, že zaměstnanci jsou odměňováni za svůj přínos k růstu společnosti.

Při implementaci RSU je nezbytné učinit základní kroky:

- vypracovat plán, který představuje rámcový dokument popisující pravidla programu a
- uzavřít se zaměstnancem dohodu o odměně (*award agreement*), která stanovuje zejména podmínky a způsob uplatnění příslibu akcií.

V České republice se častěji setkáváme se situací, kdy plány RSU implementují **zahraniční společnosti pro zaměstnance (či členy orgánů) svých českých dceřiných společností**. V takových případech se plány RSU i práva a povinnosti vyplývající z poskytnutých cenných papírů řídí zahraničním právním řádem. Přesto je nutné respektovat pravidla stanovená českým právem, jako například požadavek na rovné odměňování zaměstnanců nebo nutnost schválení odměny členů orgánů.

V méně časté situaci, kdy bude RSU nebo podobný plán implementovat **česká společnost**, je nutné také zvážit změnu stanov nebo společenské smlouvy společnosti, pokud by obsahovala limitaci vydávání takových akcií či podílů a dále upravit práva a povinnosti společníků s ohledem na převod akcií (podílů) na jinou osobu, případně s novými akcionáři uzavřít dohodu o výkonu práv z poskytnutých akcií.

RSU jdou nad rámec běžného peněžního bonusu nebo zvýšení platů tím, že dávají zaměstnancům hmatatelný pocit podílu na společnosti. Tento pocit vlastnictví dává na roveň zájmy zaměstnanců se zájmy akcionářů, což podporuje silnější závazek zaměstnance k dlouhodobému růstu organizace. Když zaměstnanci vnímají sebe samé jako

16 | Daňové a právní aktuality – únor 2024

spoluvlastníky, je pravděpodobnější, že převzmou zodpovědnost za svou práci, rozhodují se strategicky a přispívají k celkovému úspěchu společnosti.

17 | Daňové a právní aktuality – únor 2024

© 2024 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

Nová soutěž v programu DOPRAVA 2030

Technologická agentura České republiky oznámila předběžné parametry 2. veřejné soutěže programu DOPRAVA 2030. Podporu můžete získat na aplikovaný výzkum a inovace v oblasti dopravy.

Pavel Otevřel
potevrel@kpmg.cz
541 421 352

Lukáš Otýpka
lotypka@kpmg.cz
541 421 323

Soutěž bude vyhlášena 28. února 2024, přičemž příjem žádostí bude probíhat **od 29. února 2024 do 24. dubna 2024**. Soutěž je určena pro malé, střední, ale i **velké podniky**. **Maximální částka podpory** na jeden projekt činí **40 mil. Kč** a maximální intenzita podpory je omezena na 70 % způsobilých nákladů (u velkých podniků zpravidla 25–65 % v závislosti na tom, zda se jedná o experimentální vývoj nebo průmyslový výzkum a zda je projekt řešen v tzv. účinné spolupráci.). Způsobilými náklady jsou osobní náklady, náklady na subdodávky, nepřímé náklady a ostatní přímé náklady.

Žadatel je povinen si zvolit jeden z následujících cílů projektu:

- Udržitelná, přístupná a bezpečná doprava,
- Automatizace, digitalizace a technologicky pokročilá doprava,
- Nízkoemisní a ekologická doprava.

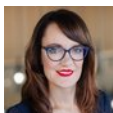
Soutěž je zaměřena na všechny druhy dopravy, tedy na pozemní, vodní a leteckou, i na všechny typy dopravních prostředků a dopravní infrastruktury.

Délka řešení projektu nesmí přesáhnout 48 měsíců. Nejzazším termínem pro ukončení projektu je prosinec 2028. **Výstupem** projektu musí být např. průmyslový vzor, užitný vzor, prototyp, funkční vzorek, patent, software či poloprovoz.

O dalším vývoji vás budeme informovat.

Přelomový verdikt NSS ohledně lhůty pro stanovení daně

Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu (NSS) řešil střet nové a staré právní úpravy lhůt pro stanovení daně. Postavil se proti dosavadní judikatuře, podle které se desetiletá lhůta pro stanovení daně u starých daní staví, i když je soudní řízení zahájeno po 1. lednu 2011, kdy už byl účinný daňový řád.

Jana Fuksová
jfuksova@kpmg.cz
724 981 205

Karolína Kubíčková
kkubickova@kpmg.cz
222 123 306

V praxi se stále někdy řeší správnost stanovení daně za období roku 2010 a předcházející. Tehdy platil zákon o správě daní a poplatků. Stará právní úprava neobsahovala ucelená pravidla pro počítání lhůt, a tak se použil soudní řád správní. Ten stanoví, že po dobu soudního řízení lhůta, ve které může správce daně stanovit daň, neběží. Daňový řád ale jasně určuje, že lhůta pro stanovení daně vždy skončí uplynutím deseti let od jejího počátku. Soudní řízení na toto desetileté maximum nemá žádný vliv.

Daňový řád obsahuje přechodná ustanovení, která upravují vztah nové a staré právní úpravy. Některé soudy včetně NSS zastávaly názor, že desetiletá lhůta pro stanovení daně se vlivem soudního řízení prodlužuje, i když bylo soudní řízení zahájeno až po 1. lednu 2011 (kdy už platil daňový řád). Devátý senát NSS se při rozhodování obdobného sporu chtěl odchýlit od ustálené judikatury NSS, a tak mu nezbývalo nic jiného než věc předložit rozšířenému senátu k posouzení.

Dosavadní judikatura je protiústavní

Rozšířený senát v listopadovém rozsudku sp. zn. 9 Afs 95/2021 názoru devátého senátu přisvědčil. Rozšířený senát shrnul, že daňový řád běh lhůt upravuje plnohodnotně a výlučně, a proto už ve věcech daní nelze použít pravidlo o stavení lhůty podle soudního řádu správního.

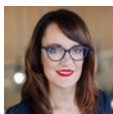
Jakou právní úpravu aplikovat v souvislosti s během lhůt pro stanovení daně jasně upravuje přechodné ustanovení daňového řádu. V něm je zakotveno, že účinky právních skutečností, které nastaly před nabytím účinnosti daňového řádu, se posuzují podle staré právní úpravy. Z toho vyplývá, že pokud bylo soudní řízení související s daní zahájeno do 31. prosince 2010, desetileté maximum lhůty pro stanovení daně se staví a po dobu soudního řízení tedy neběží. Naopak – pokud bylo soudní řízení zahájeno po 1. lednu 2011, aplikují se pravidla pro stavení lhůt dle daňového řádu, a proto se maximální možná **délka lhůty pro stanovení daně neprodlužuje**.

Znění přechodného ustanovení daňového řádu je podle rozšířeného senátu zcela jednoznačné a dosavadní judikatura je protiústavní, protože je v rozporu se zákonem, přetváří ho a navíc znevýhodňuje daňové subjekty. Finanční správa deklarovala, že se tímto novým právním názorem bude ve své praxi řídit.

19 | Daňové a právní aktuality – únor 2024

Kdo je podle NSS skutečným dodavatelem plynu na virtuálním obchodním bodě?

Nejvyšší správní soud (NSS) se nedávno zabýval specifickým případem určení osoby dodavatele plynu při obchodech s touto komoditou na virtuálním obchodním bodě v Německu. Potvrdil, že dodavatelem je subjekt, který se za dodavatele deklaroval. Soud zdůraznil, že při posuzování podobných případů je vždy nezbytné vzít v potaz všechna specifika obchodování, včetně jeho technického zajištění.

Jana Fuksová
jfuksova@kpmg.cz
724 981 205

Martin Král
mmkral@kpmg.cz
541 421 385

NSS se v případě obchodování se zemním plynem na virtuálním obchodním bodě zastal daňového subjektu a zrušil nezákonná rozhodnutí správního soudu i Odvolacího finančního ředitelství. Uzavřel, že daňový subjekt nakoupil zemní plyn od českého dodavatele, jak od počátku tvrdil, a měl proto **nárok na odpočet DPH, aniž by sám musel DPH odvést v režimu reverse charge** (přenesení povinnosti odvodu DPH z prodávajícího na kupujícího). Finanční správa totiž tvrdila, že dodavatelem je zahraniční osoba, která byla u operátora trhu registrována.

Pro vyřešení případu byl klíčový **specifický režim obchodování s plynem na virtuálním obchodním bodě**. Na rozdíl od běžných obchodů nedochází při prodeji plynu k jeho fyzickému předání. Po provedení obchodu se změní pouze evidovaný vlastník, nicméně plyn reálně zůstává v přenosové soustavě. To klade zvláštní nároky na prokázání osoby dodavatele. Obchod se uskuteční na základě zadání identifikačních údajů (unikátní kód protistrany, množství, plynárenský den).

Odvolací finanční ředitelství (OFŘ) zpochybnilo, že daňovému subjektu dodala plyn česká společnost. Za skutečného dodavatele označilo sesterskou společnost dodavatele z Velké Británie, která byla u operátora trhu registrována a na jejíž jméno zněl registrovaný párovací znak. To ale u operátora tehdy nebylo možné ověřit. Při pořízení plynu od osoby z (tehdy ještě) jiného členského státu musí DPH odvést sám daňový subjekt v režimu reverse charge. DPH tak odběratel zaplatil dvakrát, jednou v ceně plynu svému dodavateli, podruhé státu podle rozhodnutí OFŘ. Tento pohled potvrdil i správní soud.

S jejich závěry se daňový subjekt neztotožnil, protože byl celou dobu přesvědčený, že dostupné množství dokladů, které měl a které vyžadoval před uzavřením obchodu s českou společností, musí stačit k prokázání, že obchodoval právě s ní, nikoliv s jiným subjektem ze skupiny. A NSS mu dal za pravdu. Podle něj bylo z předložených důkazů jasné, že daňový subjekt obchodoval s českou společností a tato mu byla schopna zemní plyn na burze dodat (i když s využitím obchodního účtu jiné entity).

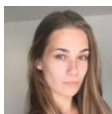
Jsme rádi, že daňový subjekt dal v tomto případě důvěru našemu litigačnímu týmu a stál si za svým názorem i přes nepříznivá rozhodnutí finanční správy. Díky tomu mohl NSS potvrdit, že náš pohled byl od počátku správný.

NSS k možnosti souběhu technického zhodnocení a opravy nemovitosti

Podle správce daně společnost provádějící rozsáhlé stavební úpravy nemovitosti měla všechny práce vyhodnotit hromadně jako technické zhodnocení, a nikoliv část jako opravy. Nejvyšší správní soud (rozsudek 6 Afs 273/2022–43) se neztotožnil s paušalizujícími závěry správce daně a tvrdí, že je nutné zkoumat vzájemnou podmíněnost a časovou souslednost prováděných prací.

Miroslav Zatloukal
mzatloukal@kpmg.cz
541 421 360

Kateřina Srovnalová
ksrovnalova@kpmg.cz
541 421 355

Společnost prováděla rozsáhlé stavební práce (rekonstrukci) na hotelovém objektu (technické zhodnocení). Vedle toho provedla také opravu topení, koberců a kamerového systému. Společnost trvala na svém názoru, že v případě oprav bylo pouze odstraněno fyzické opotřebení a jelikož byly práce prováděny v jiných částech hotelu, nebyla zde ani věcná souvislost s technickým zhodnocením.

Správce daně dospěl k závěru, že provedená rekonstrukce byla natolik rozsáhlá, že bylo nutné veškeré práce považovat za technické zhodnocení, přičemž společnost dostatečně neprokázala, že se jednalo o pouhou opravu.

NSS připomněl **dva možné přístupy k posouzení situace** odkazující na starší judikaturu:

1. Pokud jsou stavební práce prováděny v rámci jedné stavební akce a směřují-li ke změně technických parametrů a způsobu užití nemovitosti, není nutné jednotlivě zkoumat u každé dílčí opravy její charakter.
2. Druhý pohled je opačný – v rámci jedné investiční akce mohou být prováděny současně opravy i technické zhodnocení.

Jakým způsobem bychom tedy měli při vyhodnocování postupovat? Podle soudu je potřeba hranici mezi opravou a technickým zhodnocením posuzovat u každého případu jednotlivě a za pomoci dostatečně průkazných důkazních prostředků.

V uvedeném rozsudku se Nejvyšší správní soud s ohledem na poskytnuté důkazy a celkový průběh řízení přiklonil k námitkám a společnosti vyhověl. NSS považuje za nesprávné paušálně vyhodnocovat investiční akce celkově jako technické zhodnocení a souhlasí s tvrzením společnosti, že posuzované práce (opravy) neměly věcnou ani časovou souvislost s technickým zhodnocením prováděným na budově. Ani havarijní stav nemovitosti není sám o sobě určující proto, aby byla oprava vyhodnocena jako technické zhodnocení.

Nadto NSS označil za nesprávný postup správce daně, kdy společnost nedostala reálnou možnost prokázat technický stav zařízení a materiál použitý pro opravu. Správce daně nepovolil výsledky navrhovaných svědků a tuto možnost společnosti upřel se závěrem, že svědecké výpovědi jsou v tomto případě nadbytečné.

Rozsudek NSS potvrzuje, že v rámci stavebních úprav nemovitostí je nutné zkoumat každý případ zvlášť a nelze

21 | Daňové a právní aktuality – únor 2024

veškeré práce v rámci rekonstrukce automaticky klasifikovat jako technické zhodnocení.

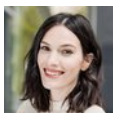
V praxi se pak ukazuje, že hranice mezi opravou a technickým zhodnocením je často velmi nejasná. Společnost musí disponovat dostatečným **množstvím důkazních prostředků** specifikujících technické parametry oprav.

Ústavní soud k souběhu smlouvy o výkonu funkce a pracovní smlouvy

Ústavní soud potvrdil, že manažerská smlouva se má posuzovat jako dodatek smlouvy o výkonu funkce, který podléhá schválení valnou hromadou. Není-li schválena, náleží za výkon práce odměna obvyklá. Porušil-li ale člen statutárního orgánu péči řádného hospodáře, žádná odměna mu nenáleží.

Jiří Stratil
jstratil@kpmg.cz
222 124 374

Tereza Fojtů
tfojtu@kpmg.cz
222 123 904

V případě rozhodovaném Ústavním soudem se jednalo o pravý souběh funkcí: jedna osoba vykonávala funkci předsedy představenstva na základě smlouvy o výkonu funkce a zároveň měla se společností uzavřenou manažerskou smlouvu, tedy pracovní smlouvu na pozici „generální ředitel“.

Ústavní soud už ve svých dřívějších nálezech (sp. zn. I. ÚS 190/15 a sp. zn. III. ÚS 669/17) rozhodl, že na pracovní smlouvu se má pohlížet jako na dodatek ke smlouvě o výkonu funkce, který podřizuje určitá ustanovení smlouvy zákoníku práce.

Vzhledem k tomu, že smlouva o výkonu funkce musí být schválena nejvyšším orgánem společnosti, Ústavní soud dovodil, že i v situaci, kdy byla ustanovení smlouvy o výkonu funkce podřízena zákoníku práce, musí být smlouva o výkonu funkce schválena valnou hromadou. V daném případě tomu tak nebylo, a proto soud rozhodl, že předsedovi představenstva nenáleží odměna sjednaná v manažerské smlouvě, ale pouze odměna ve výši obvyklé.

Ústavní soud zdůraznil, že statutární orgán společnosti je povinen svou funkci vykonávat s péčí řádného hospodáře, tedy s nezbytnou loajalitou, potřebnými znalostmi a pečlivostí. Při porušení péče řádného hospodáře je povinen nahradit újmu, kterou společnosti způsobil, resp. vrátit bezdůvodné obohacení.

Dle rozhodnutí soudu porušil předseda představenstva péči řádného hospodáře mimo jiné tím, že si nechal vyplatit pohyblivou část odměny, aniž by mu na ni vznikl nárok. Soud tedy rozhodl, že v důsledku tohoto porušení nevznikl předsedovi představenstva nárok ani na odměnu v obvyklé výši.

Stručné aktuality, únor 2024

Daňové a právní novinky posledního měsíce jednou nebo dvěma větami.

Lenka Fialková
lfialkova@kpmg.cz
222 123 536

Václav Baňka
vbanka@kpmg.cz
222 123 505

KRÁTCE Z DOMOVA

- Infografiku a vysvětlující poznámky k dlouhodobému investičnímu produktu zveřejnilo ministerstvo financí [na svých stránkách](#).
- Ve Sbírce zákonů vyšla novela zákona o právu na digitální služby, která zavádí možnost získat tzv. digitální stejnopis průkazu, který bude sloužit ke stejným účelům jako fyzický doklad, tj. prokazování totožnosti a skutečností uvedených v průkazu. Bude mít stejné právní účinky jako prokazování fyzickým dokladem, s výjimkou prokazování totožnosti vůči subjektům, které nejsou orgány veřejné moci a nemají povinnost požadovat prokazování totožnosti předložením průkazu stanovenou právním předpisem – tyto budou na rozdíl od fyzického průkazu oprávněny, nikoliv povinny, digitální stejnopis akceptovat.
- Finanční správa na svých stránkách objasňuje přístup, který bude uplatňovat od ledna 2024 ke zdanění firemních školek, jež poskytují zaměstnavatelé jako nepeněžní benefit svým zaměstnancům. Daňový režim bude vycházet z ceny obecních školek v příslušné lokalitě. Je-li obvyklá cena obecní školky v místě a čase 1 500 Kč měsíčně a zaměstnanec platí 500 Kč, do limitu pro osvobození benefitů se mu započítá 1 000 Kč. Platí-li zaměstnanec 1 500 Kč a více, do limitu se nezapočítá nic. V nadcházejících měsících bude provedena legislativně-technická úprava zákona o daních z příjmů a toto pravidlo bude v zákoně výslovně zakotveno.
- Finanční správa vydala sdělení určené prodejcům, kteří využívají digitální platformy. Pokud fyzická nebo právnická osoba prodává zboží, poskytuje osobní služby, pronajímá nemovitost či poskytuje dopravní prostředek prostřednictvím některé digitální platformy, je povinna poskytnout oznamujícímu provozovateli platformy potřebnou součinnost při plnění jeho oznamovacích povinností podle regulace DAC 7 (oznamovací povinnost provozovatelů digitálních platform ohledně prodejů uskutečněných na těchto platformách).
- Ministerstvo financí zahájilo připomínkové řízení k rozsáhlé novele zákona o DPH s termínem pro připomínky do 1. března 2024. Novela obsahuje transpozici evropské legislativy (režim DPH pro malé podniky a úprava sazeb daně započatá již konsolidačním balíčkem) a netranspoziční změny. Mezi tyto změny patří úpravy v oblastech nároku na odpočet daně při registraci plátce, stavebnictví, opravy základu daně, nedobytných pohledávek, vracení daně nebo zrušení specifické úpravy majetku vytvořeného vlastní činností. Účinnost většiny ustanovení zákona je navrhována k 1. lednu 2025 s výjimkou osvobození od daně při vývozu zboží a vracení daně cestujícím ze třetích zemí (1. červenec 2025) a zrušení omezení uplatnění části nároku na odpočet daně u vybraných vozidel (1. leden 2027). Největší negativní dopad na státní rozpočet se očekává u úpravy nedobytných pohledávek v řádu až jednotek mld. Kč ročně.
- Ministerstvo financí zahájilo připomínkové řízení k novele zákona o spotřebních daních s termínem pro připomínky do 9. února 2024. Navrhuje se provedení změn věcného charakteru na základě aplikační praxe a judikatury (mj. koncepční změna úpravy malých nezávislých pivovarů, úpravy v oblasti nakládání s odpadními oleji a změna postupu při stanovení cen cigaret pro konečného spotřebitele). Cílem je zejména zefektivnění procesu správy spotřebních daní, snížení administrativních nákladů a zvýšení právní jistoty dotčených subjektů. Účinnost se navrhuje dnem 1. ledna 2025.

24 | Daňové a právní aktuality – únor 2024

KRÁTCE ZE ZAHRANIČÍ

- Belgie plánuje v průběhu svého půlročního předsednictví aktualizovat seznam nespolupracujících jurisdikcí a pokračovat na přípravách směrnice UNSHELL (umělé využívání pouze formálně existujících společností), směrnice SAFE (regulace aktivit daňových zprostředkovatelů) a směrnice FASTER (jednotný procesní přístup v oblasti srážkových daní). V oblasti nepřímých daní bude předsednictví pokračovat v přípravě směrnice ViDA (DPH v digitálním věku).
- Směrnice EU o zveřejňování informací o daních z příjmů (tzv. veřejný CbCR) by se měla uplatňovat pro zdaňovací období začínající od 22. června 2024. Informace o stavu implementace v jednotlivých členských zemích naleznete [zde](#).
- Směrnice EU o zajištění minimální úrovně zdanění (Pilíř 2) by se měla v rámci EU uplatňovat od zdaňovacích období začínajících od 31. prosince 2023. Přehled stavu implementace v členských zemích naleznete [zde](#).

25 | Daňové a právní aktuality – únor 2024

[LinkedIn](#) | [Twitter](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#)

www.kpmg.cz

Tel.: +420 222 123 111

Informace zde obsažené jsou obecného charakteru a nejsou určeny k řešení situace konkrétní osoby či subjektu. Ačkoliv se snažíme zajistit, aby poskytované informace byly přesné a aktuální, nelze zaručit, že budou odpovídat skutečnosti k datu, ke kterému jsou doručeny, či že budou platné i v budoucnosti. Bez důkladného prošetření konkrétní situace a řádné odborné konzultace by neměla být na základě těchto informací činěna žádná opatření.

© 2024 KPMG Česká republika, s.r.o., a Czech limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.